

P O R A D C A

8

2021
26. ročník

DPH

po novelách s komentárom

Pripravujeme do č. 9/2021

■ Daňový poriadok

s komentárom

Daňový poriadok upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní. Pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb. Správca dane postupuje pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom a inými osobami a poskytuje im poučenie o ich procesných právach a povinnostiach, ak tak ustanoví tento zákon. Správca dane je povinný zaoberať sa každou vecou, ktorá je predmetom správy daní, vybaviť ju bezodkladne a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne určeniu a vyrubeniu dane. Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo. Správa daní je verejná okrem úkonov, ktorých povaha to neumožňuje. Z úkonov pri správe daní sa nesmú zverejňovať obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové záznamy. Správca dane je povinný vykonať úkony pri správe daní aj z vlastného podnetu, ak sú splnené zákonné podmienky pre vznik alebo existenciu daňovej pohľadávky.

VYDAVATELSTVO
PORADCA
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

PORADCA

2021/8 – 26. ročník

legislatíva

L

■ Zákon o DPH

s komentárom 8

ING. NAĎA VAŠKOVÁ

- Registračná povinnosť
- Zdaniteľné obchody • Daňová povinnosť
- Miesto zdaniteľného obchodu a dodania služby
- Základ dane a sadzba dane
- Oslobodenie od dane
- Podanie žiadosti o vrátenie dane v inom členskom štáte
- Vrátenie dane • Odpočítanie dane
- Osobitná úprava uplatňovania dane
- Povinnosti osôb povinných platiť daň
- Zrušenie registrácie
- Tuzemsko • Zahraničie
- Dodanie tovaru
- Nadobudnutie tovaru • Poskytnutie služby
- Dovoz tovaru do tuzemska
- Zdaniteľná osoba
- Žiadosť o registráciu

V ročníku 2021 pripravujeme:

■ Zákon o dani z príjmov

s komentárom

■ Exekučný poriadok s komentárom

■ Zákon o konkurze a reštrukturalizácii

s komentárom

■ Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku... s komentárom

■ Zákon o obmedzení platieb v hotovosti

s komentárom

obsah

Legislatíva

8 Zákon o dani z pridanej hodnoty s komentárom

ING. NAĎA VAŠKOVÁ

Ekonomická činnosť (podnikanie) je kľúčovým pojmom vymedzenia predmetu DPH. Vykonávanie ekonomickej činnosti predstavuje predovšetkým sústavnú činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem a ktorá zahŕňa činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti. Osoby vykonávajúce ekonomickú činnosť dodávajú tovary alebo

poskytujú služby v ktoromkoľvek výrobnom alebo obchodnom odvetví. Ekonomická činnosť zahŕňa aj všetky služby poskytované osobami vykonávajúcimi slobodné povolanie podľa osobitných predpisov (znalci, tlmočníci, právnické povolania, lekári, veterinári, projektanti a pod.), ako aj slobodné povolania umelcov a športovcov.

Za podnikanie sa všeobecne považuje aj využívanie vlastného hmotného majetku a nehmotného majetku s cieľom dosahovania príjmu z tohto majetku akoukoľvek osobou, t. j. aj fyzickou osobou – nepodnikateľom, ak ide o činnosť sústavnú. Ak je majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, považuje sa za ekonomickú činnosť jeho využívanie na účel dosahovania príjmu v rovnakom pomere u každého z manželov, ak sa manželia nedohodnú inak.

odborné mesačníky vydavateľstva PORADCA

PAM 3/2021

- Zmeny v zdaňovaní príjmov
- Sociálne poistenie od 1. 1. 2021
- Práca v zahraničí – potvrdzovanie príjmov

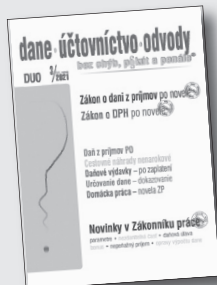
1000 riešení 3/2021

- ZDP po novele
- Minimálna mzda 2021
- Právo a podnikateľ PÚ a JU

DUO 3/2021

- Zákon o dani z príjmov po novele
- Cestovné náhrady nenárokové
- Domáca práca – novela ZP

1000 riešení 4/2021

- DPH – zmeny 2021
- Daňové priznania FO a PO
- Účtovníctvo, podnikanie

Objednávajújte telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300, mailom: abos@poradca.sk, www.poradca.sk, posielame poštou alebo prostredníctvom kuriéra

VYDAVATEĽSTVO
PORADCA
radi, rieši problémy
vydáva publikácie

Práce a Mzdy
bez chýb, pŕkút a penále
DUO
bez chýb, pŕkút a penále

PORADCA
1000 OTÁZOK
ODPOVEDÍ

ZÁKONY
po novelách
úplné znenie
AKTUALIZÁCIE
úplné znenia zákonov
po posledných novelách

zo Zbierky zákonov

Prehľad nových predpisov a zmien v legislatíve.

Občianske právo

Ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia

Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/2020 Z. z.

Účinnosť:

13.11. 2020

Uznesenie

- Pozastavuje účinnosť ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 286/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súlade s ktorým právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu vykonávania protipandemických opatrení, ktoré sa týkali neurčitého počtu osôb, bolo vylúčené.

Zdravotníctvo

Služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Zákon č. 319/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

14. 11. 2020

Zákon

- Prináša zmeny doposiaľ platnej právnej úpravy v oblasti pôsobnosti ministerstva zdravotníctva, regionálnych úradov verejného zdravotníctva a pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva mimo rezortu zdravotníctva.
- Zároveň mení a dopĺňa niektoré ustanovenia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním

zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 460/2007 Z. z. o Slovenskom Červenom kríži a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti

Zákon č. 346/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

4. 12. 2020

Zákon

- Dopĺňa do doposiaľ platného právneho predpisu ustanovenie, v zmysle ktorého sa z exekúcií za splnenia v jeho znení uvedených podmienok vylučuje na správe štátnej organizácie, ktorá bola zriadená na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, majetok neziskovej organizácie, ktorá vznikla premenou z tejto štátnej organizácie, majetok obce v správe rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, majetok samosprávneho kraja v správe rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, majetok právnickej osoby, ktorá je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, finančné prostriedky na účtoch osôb uvedených v predchádzajúcom a finančné prostriedky, ktoré sú určené pre osoby na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich so zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti, na zabezpečenie predmetu činností citovaných osôb.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne poistenie

Zákon č. 330/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 21.11. 2020

Právny predpis

- Dopĺňa do svojho textu ustanovenie, na základe ktorého má fyzická osoba poberajúce úrazové dávky nárok na úrazový príplatok, ak je počas krízovej situácie uznaná za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19, ktoré vzniklo pri výkone činnosti, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo s infekčným materiálom ako súčasť tejto činnosti.
- Na účely nároku na úrazový príplatok sa podmienka uznania choroby z povolenia považuje za splnenú, ak zamestnávateľ zamestnanca uznaného počas krízovej situácie za dočasne práceneschopného z dôvodu ochorenia COVID-19 potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tomuto zamestnancovi pri práci, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo s infekčným materiálom ako súčasť plnenia pracovných úloh alebo pracovných činností, právnická osoba, pre ktorú fyzická osoba uznaná počas krízovej situácie za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19 vykonávala činnosť, potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tejto fyzickej osobe pri činnosti, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo s infekčným materiálom ako súčasť plnenia tejto činnosti.
- Suma úrazového príplatku je 25 % podielu všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazový príplatok a čísla 365, ak nárok na úrazový príplatok vznikol, resp. 25 % denného vymeriavacieho základu, ak ide o druhý typ zamestnanca uvedeného v predchádzajúcom texte.

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela

Zákon č. 331/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurateli a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Právny predpis

- Mení a dopĺňa ustanovenia doposiaľ platnej legislatívy v oblasti vykonávania pobytového opatrenia súdu s orientáciou na vytvorenie osobného účtu dieťaťa poberajúcemu výživné, sirotsky alebo sirotsky výsluhový dôchodok, ale aj na úhradu za vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v centre.

Práce a mzdy

Ochrana zdravia zamestnancov

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 333/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 83/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

Účinnosť: 24.11. 2020

Nariadenie vlády

- Stanovuje Vzorový zoznam prác s biologickými faktormi. Ide o práce v potravinárskych závodoch, poľnohospodárstve, pri ktorých dochádza k styku so zvieratami alebo výrobkami živočíšneho pôvodu, v zdravotníctve vrátane izolačných jednotiek a patológií, v klinických, veterinárnych a diagnostických laboratóriách okrem diagnostických mikrobiologických laboratórií, v zariadeniach sociálnych služieb, zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a iné špecifické činnosti v sociálnej oblasti napríklad sociálna práca v otvorenom prostredí so závislými osobami, v závodoch na likvidáciu odpadov, v čistiarňach odpadových vôd a v ozbrojených zbroch, Policajnom zbore, Hasičskom a záchrannom zbore a Horskej záchrannej službe.
- Okrem uvedeného zavádza ochranné opatrenia a úroveň danej ochrany so špeciálnou orientáciou na ich uplatňovanie v priemyselných procesoch.

Dane

Daň z motorových vozidiel

Zákon č. 339/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1.12. 2020

Zákon

- Stanovuje podmienky ročných sadzieb dane úžitkových motorových vozidiel, ktorými sú ťahače a náves, ako aj možnosti ich zníženia. Daňové priznanie je za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začínajú najskôr 1. januára 2020 a končia najneskôr 28. februára 2021.

DPH

Zákon č. 344/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Zákon

- Zavádza ustanovenie o oprave základu dane pri úplnom alebo čiastočnom nezaplatení protihodnoty za dodanie tovaru alebo služby, oprave odpočítanej dane pri nevymožiteľnej pohľadávke, ale mení i tie, ktoré sa orientujú na oslobodenie od dane pri vývoze tovaru a služieb, vedenie záznamov, faktúry, kontrolný výkaz, či zrušenie registrácie.

Miestne dane a poplatky

Zákon č. 354/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Zákon

- Dopĺňa ustanovenie vzťahujúce sa na oslobodenie od dane, resp. zníženie dane. Podľa jeho nového znenia si daňovník môže uplatniť nárok na zníženie dane alebo oslobodenie od dane v priznaní k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie stroje alebo v čiastkovom priznaní na to zdaňovacie obdobie, na ktoré mu prvýkrát vzniká nárok na zníženie alebo oslobodenie od dane, najneskôr v lehote stanovenej týmto právnym predpisom, inak nárok na príslušné zdaňovacie obdobie zaniká. Ak ide o zníženie dane alebo oslobodenie od dane na bývanie a byty vo vlastníctve fyzických osôb starších ako 62 rokov, držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, ako aj prevažne alebo úplne bezvládných fyzických osôb, ktoré slúžia na ich trvalé bývanie, ale aj garáže vo vlastníctve fyzických osôb starších ako 62 rokov, držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím so sprievodcom, ktoré slúžia pre motorové vozidlo používané na ich dopravu, nárok daňovníka, ktorý presiahol vekovú hranicu 62 rokov alebo inú vekovú hranicu určenú touto právnou normou, sa považuje za uplatnený dosiahnutím takto ustanovenej alebo určenej vekovej hranice.

Kríza

Krízové situácie

Zákon č. 343/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 28.12. 2020

Právna norma

- Mení a dopĺňa ustanovenia doposiaľ platného právneho predpisu v oblasti nielen charakteristiky jednotlivých pojmov, ale aj pôsobnosti rady, ktorá v oblasti verejnej správy ako rezolučný orgán rieši krízové situácie vybraných inštitúcií, jeho výkonného člena, právomoci rady pozastaviť plnenie niektorých povinností, právomoci rady v rezolučnom konaní, vylúčenia účinkov niektorých zmluvných ustanovení v rezolučnom konaní, doplnkových právomocí rady, právomoci rady odložiť plnenie niektorých záväzkov, právomoci rady obmedziť výkon zabezpečovacích práv, právomoci rady dočasne pozastaviť právo ukončiť zmluvu, právomoci rady zakázať rozdeľovanie výnosov, zmluvného uznávania právomoci prerušiť proces riešenia krízovej situácie, právomoci rady vyžadovať súčinnosť príslušných orgánov iných členských štátov, plánov riešenia krízových situácií vybranej inštitúcie, právomoci riešiť alebo odstrániť prekážky brániace riešiteľnosti krízovej situácie, plánu riešenia krízových situácií na úrovni skupiny, požiadaviek a postupov vzťahujúcich sa na plány riešenia krízových situácií na úrovni skupiny, posúdenia riešiteľnosti krízových situácií na úrovni skupiny, právomoci riešiť alebo odstrániť prekážky brániace riešiteľnosti krízovej situácie na úrovni skupiny, minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, oprávnených záväzkov rezolučného subjektu, určenia minimálnej požiadavky, určenia minimálnej požiadavky pre rezolučný subjekt G-SII a pre

významné dcérske spoločnosti v Európskej únii G-SII z tretej krajiny, uplatňovania minimálnej požiadavky na rezolučný subjekt, uplatňovania minimálnej požiadavky na osoby, ktoré nie sú rezolučnými subjektmi, postupu pre určenie minimálnej požiadavky, dohľadového výkazníctva a zverejňovania minimálnej požiadavky, výkazníctva vo vzťahu k Európskemu orgánu dohľadu, porušenia minimálnej požiadavky, predaja podriadených oprávnených záväzkov neprofesionálnym klientom, rezolučného konania, účinkov jeho začatia, podmienok na riešenie krízových situácií finančnej inštitúcie a holdingovej spoločnosti, oceňovania na účely riešenia krízových situácií a všeobecné zásady, ktorými sa riadia, rozsahu kapitalizácie, výšky kapitalizácie, postavenia akcionárov pri kapitalizácii, odpise alebo konverzii kapitálových nástrojov, plánu reorganizácie obchodnej činnosti, zmluvného uznania kapitalizácie, podmienok odpísania a konverzie kapitálových nástrojov, oznamovacích povinností proti orgánom iných členských štátov, postupu pri odpísaní a konverzii kapitálových nástrojov, kolégií pre riešenie krízových situácií, ako aj Európskeho kolégia pre riešenie krízových situácií.

Životné prostredie

Odpady

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 348/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

5. 12. 2020

Vyhláška

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia doposiaľ platnej legislatívy s orientáciou na charakteristiky aktuálneho stavu odpadového hospodárstva, záväznú časť programu, nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom, územia s výskytom medveďa hnedého a zabezpečenie odpadu, registráciu, žiadosť o súhlas na zhodnocovanie odpadov alebo zneškodňovanie odpadov mobilným zariadením, žiadosť o súhlas na to, že látka alebo vec sa považuje za vedľajší produkt a nie za odpad, žiadosť o súhlas na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu a oznámenie o cezhraničnom pohybe odpadov.

Financie

Dotácie

Zákon č. 349/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

9. 12. 2020

Zákon

- Prináša zmeny, podľa ktorých dotáciu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR na príslušný rozpočtový rok možno poskytnúť na úhradu nájomného, ktorým je plnenie v peniazoch, na ktoré je prenajímateľ oprávnený podľa nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu zakladajúcej právny vzťah, ktorého obsahom je právo nájomcu užívať najneskôr od 1. augusta 2020 predmet nájomu, ktorého užívanie na dohodnutý účel bolo v súvislosti so zamedzením následkov šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 opatreniami orgánov štátnej správy na úseku nájomného zdravotníctva, zriaďovateľov škôl a školských zariadení, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky alebo uznesením vlády Slovenskej republiky znemožnené uzavretím predmetu nájmu, prerušením vyučovania na školách a v školských zariadeniach, podstatne obmedzené zákazom prítomnosti verejnosti v predmete nájmu alebo obmedzením slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania.
- Zároveň menia aj termíny na poskytovanie dotácií na úhradu nájomného. Podľa nového znenia sa na zmeny nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu, ku ktorým došlo po 31. auguste 2020, pričom na účely dotácie na nájomné neprihliada, nájomca uhradí prenajímateľovi nájomné neuhradené za obdobie sťaženého užívania, znížené o poskytnutú zľavu z nájomného a o výšku poskytnutej dotácie na nájomné poukázanej prenajímateľovi, pričom nájomca môže neuhradené nájomné uhrádzať najviac v 48 rovnakých mesačných splátkach, ak sa prenajímateľ a nájomca nedohodnú inak (počas plnenia splátok nie je prenajímateľ alebo jeho právny nástupca oprávnený jednostranne zvýšiť nájomné, ak toto nebolo dohodnuté pred 1. augustom 2020).

Ostatné

Uznávanie dokladov

Zákon č. 357/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní

dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právna norma

- Priniesla rad zmien orientovaných na postup v rámci všeobecného systému uznávania dokladov o vzdelaní, uznanie odbornej kvalifikácie na výkon zdravotníckeho povolania, konanie o uznaní dokladu o vzdelaní, konanie o uznaní odbornej kvalifikácie, uznanie vysokoškolského vzdelania na účely pokračovania v štúdiu, uznanie úplného stredného vzdelania, stredného odborného vzdelania, nižšieho stredného odborného vzdelania a nižšieho stredného vzdelania na účely pokračovania v štúdiu, dočasné a príležitostné poskytovanie služieb, vyhlásenie o poistení alebo o iných prostriedkoch osobnej a kolektívnej ochrany, preskúmanie odbornej kvalifikácie na účely poskytovania služieb, pôsobnosť ďalších príslušných orgánov v danej oblasti, ale aj posúdenia iných dokladov a osvedčení.
- Citovaný zákon mení aj niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.

Bývanie

Dotácie na bývanie

Zákon č. 358/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov

Účinnosť: 1. 1. 2021

Právna norma

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia doposiaľ platného zákona v oblasti účelu poskytovaných dotácií, výšky dotácií, podmienok na poskytnutie dotácie na obstaranie nájomného bytu, uzatvárania nájomnej zmluvy, poskytovania dotácie na základe žiadosti, kontroly, starostlivosti o nájomný byt, sociálne bývania, ale aj podmienok a rozsahu poskytovania sociálneho bývania v byte.

Štátny fond rozvoja bývania

Zákon č. 359/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Zákon

- Priniesol rad zmien orientovaných na použitie prostriedkov fondu, účel podpory, žiadateľa o podporu, formu a výšku podpory, podmienky poskytnutia podpory na obstaranie bytu a na obstaranie nájomného bytu, na modernizáciu bytového domu, na odstránenie systémovej poruchy bytového domu, na zateplenie bytovej budovy, na obstaranie technickej vybavenosti, na kúpu pozemku, alebo na obstaranie ubytovacieho domu, postup pri poskytovaní podpory a sankcie.
- Svojim znením prináša však zmeny i do zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Verejná správa

Rozpočtové pravidlá

Zákon č. 360/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právny predpis

- Ruší, mení a dopĺňa niektoré ustanovenia doposiaľ platného zákona orientované na štátny rozpočet, jeho výdavky, dotácie, kapitoly, rozpočtové rezervy, štátne finančné aktíva a pasíva, rozpočtový proces verejnej správy, pravidlá rozpočtového hospodárenia, zriaďovanie, zmenu a zrušovanie rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií, tvorbu a použitie rezervného fondu, podnikateľskú činnosť rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie, zodpovednosť za hospodárenie a porušenie finančnej disciplíny.

Zákon o dani z pridanej hodnoty

ZÁKON č. 222/2004 Z. z.
o dani z pridanej hodnoty s komentárom

Ing. Nad'a Vašková

Novela zákona o DPH prináša od 1. 1. 2021 viacero zmien. Doplnením zákona o DPH dochádza od januára k zadefinovaniu predaja tovaru na diaľku, a to predaja tovaru v rámci EÚ, ako aj predaja tovaru dovážaného z tretích území alebo tretích krajín, a k zmene pravidiel pre určenie miesta dodania takého tovaru. Miestom dodania tovaru predávaného na diaľku bude v súlade s novými pravidlami ten členský štát, v ktorom sa odoslanie alebo preprava tovaru pre zákazníka skončí. Za účelom zvýšenia dobrovoľnosti plnenia daňových povinností, pokiaľ ide o predaj tovaru na diaľku dovážaného z tretích území alebo tretích krajín nepodliehajúceho spotrebnej dani, vlastná hodnota ktorého nepresahuje sumu 150 eur, sa zavádza nová dobrovoľná osobitná úprava, prostredníctvom ktorej si môžu zdaniteľné osoby plniť povinnosti týkajúce sa podávania daňového priznania a platenia dane len v jednom členskom štáte, tzv. členskom štáte identifikácie. Po novom sa zavádza možnosť opravy základu dane pri dodaní tovaru alebo služby, ak platiteľ dane, dodávateľ, nedostal zaplatené a jeho pohľadávka sa stala nevymožiteľnou. Ak sa pohľadávka platiteľa dane za dodanie tovaru alebo služby stane nevymožiteľnou a platiteľ dane uplatní právo na zníženie základu dane, ukladá sa uložiť odberateľovi, ktorý za toto dodanie nezaplatil a uplatnil si právo na odpočítanie dane, povinnosť opraviť odpočítanú daň.

o dani z pridanej hodnoty

v znení

zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 651/2004 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 523/2005 Z. z., zákona č. 656/2006 Z. z., zákona č. 215/2007 Z. z., zákona č. 593/2007 Z. z., zákona č. 378/2008 Z. z., zákona č. 465/2008 Z. z., zákona č. 83/2009 Z. z., zákona č. 258/2009 Z. z., zákona č. 471/2009 Z. z., zákona č. 563/2009 Z. z., zákona č. 83/2010 Z. z., zákona č. 490/2010 Z. z., zákona č. 331/2011 Z. z., zákona č. 406/2011 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 440/2012 Z. z., zákona č. 360/2013 Z. z., zákona č. 218/2014 Z. z., zákona č. 268/2015 Z. z., zákona č. 360/2015 Z. z., zákona č. 297/2016 Z. z., zákona č. 298/2016 Z. z., zákona č. 334/2017 Z. z., zákona č. 112/2018 Z. z., zákona č. 323/2018 Z. z., zákona č. 368/2018 Z. z., zákona č. 369/2018 Z. z., zákona č. 317/2019 Z. z., zákona č. 318/2019 Z. z., zákona č. 368/2019 Z. z.

a zákona č. 344/2020 Z. z.

Národná rada Slovenskej republiky sa
uzniesla na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje daň z pridanej hodnoty (ďalej len „daň“).

§ 2

Predmet dane

(1) Predmetom dane je

- a) dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- b) poskytnutie služby (ďalej len „dodanie služby“) za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- c) nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“),

d) dovoz tovaru do tuzemska.

(2) Na účely tohto zákona je

- a) tuzemskom územie Slovenskej republiky,
- b) zahraničím územie, ktoré nie je tuzemskom,
- c) územím Európskej únie tuzemsko a územia ostatných členských štátov, ktoré sú zákonmi týchto členských štátov vymedzené na účely dane ako tuzemsko týchto členských štátov,
- d) územím tretích štátov územie, ktoré nie je územím Európskej únie.

(3) Na účely tohto zákona sa plnenia pochádzajúce z Monackého kniežatstva alebo určené pre Monacké kniežatstvo považujú za plnenia pochádzajúce z Francúzska alebo určené pre Francúzsko a plnenia pochádzajúce z ostrova Man alebo určené pre ostrov Man sa považujú za plnenia pochádzajúce zo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska alebo určené pre Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

Komentár k § 1 a 2**Predmet úpravy, predmet dane**

Úvodné ustanovenia zákona o DPH stanovujú základný rámec pre plnenia, ktoré majú byť zaťažené daňou z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Nevyhnutnou podmienkou je existencia protihodnoty, postavenie zdaniteľnej osoby, existencia právneho vzťahu a podstata samotného charakteru plnenia.

Základné princípy uplatňovania DPH boli transponované do zákonov o DPH všetkých členských štátov EÚ, a to transponovaním Smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH (ďalej len „smernica o DPH“).

Pri posúdení toho, či tovar alebo služba je predmetom dane, je **nutná priama väzba medzi dodaným tovarom alebo poskytnutou službou a prijatou platbou**.

Nie každá fakturácia platiteľom dane má obsahovať aj DPH. V prípade tuzemských transakcií je predmetom DPH dodanie tovaru alebo dodanie služby, v prípade zahraničných transakcií je predmetom DPH nadobudnutie tovaru v SR z iného členského štátu a dovoz tovaru z tretieho (nečlenského štátu EÚ).

Fakturácie rôznych finančných plnení, ako sú náhrady škôd, pokuty, penále a pod., **nie sú predmetom DPH** (nedochádza pri nich k dodaniu služby alebo tovaru), pri takýchto fakturovaných plneniach platiteľ neuplatňuje pri fakturácii DPH.

V daňovom priznaní pre DPH podávanom v SR sa uvádzajú len tie zdaniteľné obchody, ktoré sú predmetom DPH v SR. V daňovom priznaní podávanom v SR sa teda neuvádzajú zdaniteľné obchody, ktoré síce sú predmetom DPH, ale v zahraničí, nie v SR.

Napríklad, ak slovenský platiteľ DPH poskytne poradenskú službu českému podnikateľovi, registrovanému pre DPH v ČR, miestom dodania tejto služby je ČR. Služba nie je predmetom DPH podľa slovenského zákona o DPH, preto **slovenský platiteľ jej dodanie neuvedie vo svojom daňovom priznaní v SR** (prijatie služby uvedie a zdaní príjemca v Rakúsku).

Záverý Súdneho dvora EÚ (ďalej „SD EÚ“)

- **Platba bez jednoznačnej súvislosti s poskytnutou službou** (vec C-154/80 Aardappelbewaarpplaats)

V prípade poskytnutia služby bez prijatia jednoznačnej jednostrannej odplaty, ktorá má priamu súvislosť s dodávanou službou, nemôže byť takáto dodanie služby považované za plnenie za odplatu a následne nemôže ani podliehať DPH.

- **Neexistencia právneho vzťahu medzi poskytovateľom služby a jej príjemcom** (vec C – 16/93 Tolsma)

Predmetom DPH je služba za predpokladu existencie právneho vzťahu medzi poskytovateľom a príjemcom služby. Odmena za službu má vyjadrovať hodnotu vydanú príjemcom služby za to, že mu bola služba poskytnutá.

- **Neexistencia priamej odplaty za službu** (vec C – 89/91 Hong-Kong Trade)

Pri činnosti spočívajúcej vo vylučnom poskytovaní služieb bez priamej odplaty neexistuje základ pre vymeranie dane a takáto služba nie je predmetom DPH.

- **Nadobudnutie a držba dlhopisov** (vec C – 80/95 Harnas & Helm CV)

Nadobudnutie vlastníckeho práva k dlhopisom a držba dlhopisov, činnosti ktoré neslúžia na žiadnu ďalšiu obchodnú činnosť a výnos z dlhopisov nemožno pokladať za hospodárske činnosti, pri ktorých dotknuté osoby nadobúdajú postavenie osoby podliehajúcej dani.

- **Správcovská činnosť** (vec C-155/94 Wellcome Trust)

Transakcie súvisiace s cennými papiermi môžu byť predmetom DPH predovšetkým v prípade, ak sú uskutočňované ako súčasť komerčného obchodovania alebo s cieľom zabezpečiť priamy alebo nepriamy vplyv na vedenie spoločností, ktorých podiely sú vlastnené.

- **Činnosť investičnej spoločnosti** (vec C – 8/03 BBL)

Činnosť investičných spoločností, ktorá spočíva v kolektívnom investovaní kapitálu sústredného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov, presahuje rámec samotného nadobudnutia a samotného predaja prevoditeľných cenných papierov. Pretože ide o dosahovanie

zisku na nepretržitom základe, ich činnosť predstavuje hospodársku činnosť. Z toho vyplýva, že takéto spoločnosti majú postavenie osoby podliehajúcej dani.

- **Činnosť faktoringovej spoločnosti** (vec C – 305/01 MKG-Kraftfahrzeuge-Factory)

Činnosť faktoringovej spoločnosti je považovaná za ekonomickú činnosť, pričom predstavuje výnimku z oslobodených plnení.

- **Konanie platiteľa v postavení súkromnej osoby – ako nepodnikateľa** (vec C – 291/92 Dieter Ambrech)

Fyzická osoba – platiteľ DPH, ktorý vykonávajúca transakciu v postavení súkromnej osoby (nepodnikateľa), nekoná ako zdaniteľná osoba, preto táto transakcia nepodlieha DPH.

- **Prenájom miesta, na ktorom nájomca vykonáva nezákonnú činnosť** (vec C – 158/98 Coffeshop „Siberie“ vof.)

Prenájom miesta s úmyslom komerčných činností je v zásade ekonomická aktivita. Skutočnosť, že nájomca vykonáva nezákonnú činnosť, nemení ekonomickú povahu prenájmu.

- **Zálohy ktoré si poskytovateľ ponecháva v prípade odstúpenia od zmluvy** (vec C-277/05 Sociétés thermale d'Eugénie-les-Bains)

Sumy zaplatené ako zálohy v rámci zmlúv týkajúcich sa poskytovania hotelových služieb podliehajúcich dani z pridanej hodnoty sa musia v prípade, že zákazník využije právo na odstúpenie od zmluvy, ktorým disponuje, a že prevádzkovateľ hotelového zariadenia si tieto sumy ponechá, považovať za paušálne odškodnenie za odstúpenie od zmluvy zaplatené z dôvodu náhrady škody, ktorú prevádzkovateľ utrpel v nadväznosti na nesplnenie záväzku zákazníkom, ktoré však priamo nesúvisí so žiadanou odplatne poskytnutou službou, a ako také za sumy nepodliehajúce tejto dani.

- **Kúpená ale nevyužitá letenka** (spojené veci C 250/14 a C 289/14, Air France KLM, predtým Air France a Hop! Brit Air SAS, predtým Brit Air)

Vystavenie leteniek leteckými spoločnosťami podlieha DPH, ak cestujúci nevyužili vystavené letenky a nemôžu dosiahnuť vrátenie ich ceny.

Povinnosť odviešť DPH, ktorá bola zaplatená pri kúpe letenky cestujúcim, ktorý ju nevyužil, vzniká v okamihu prijatia platby za cenu letenky, či už samotnou leteckou spoločnosťou, tretou osobou konajúcou v jej mene a na jej účet alebo tretou osobou konajúcou vo vlastnom mene, avšak na účet leteckej spoločnosti. V prípade, že tretia osoba predáva letenky leteckej spoločnosti na jej účet v rámci zmluvy o franchisingu a uhrádza jej za vystavené a prepadnuté letenky paušálnu sumu vypočítanú ako percentuálny podiel ročného obratu dosiahnutého na zodpovedajúcich leteckých linkách, je zdaniteľná suma, považuje sa za protiplnenie za uvedené letenky.

§ 3

Zdaniteľná osoba

(1) Zdaniteľnou osobou je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť podľa odseku 2 bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti.

(2) Ekonomickou činnosťou (ďalej len „podnikanie“) sa rozumie každá činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem a ktorá zahŕňa činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti, činnosť vykonávanú ako slobodné povolanie podľa osobitných predpisov,¹⁾ duševnú tvorivú činnosť a športovú činnosť. Za podnikanie sa považuje aj využívanie hmotného majetku a nehmotného majetku na účel dosahovania príjmu z tohto majetku; ak je majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, považuje sa jeho využívanie na účel dosahovania príjmu za podnikanie v rovnakom pomere u každého z manželov, ak sa manželia nedohodnú inak.

(3) Vykonávanie činnosti na základe pracovnoprávneho vzťahu, štátnozamestnanckého pomeru, služobného pomeru alebo iného obdobného vzťahu, keď fyzická osoba je povinná dodržiavať pokyny alebo príkazy, čím sa vytvára stav podriadenosti a nadriadenosti z hľadiska podmienok vykonávanej činnosti a jej odmeňovania, sa nepovažuje za nezávislé vykonávanie činnosti podľa odseku 1.

(4) Štátne orgány a ich rozpočtové organizácie, štátne fondy, orgány územnej samosprávy a ich rozpočtové organizácie a iné právnické osoby, ktoré sú orgánmi verejnej moci, sa nepovažujú za zdaniteľné osoby, keď konajú v rozsahu svojej hlavnej činnosti, a to ani v prípade, ak prijímajú v súvislosti s touto činnosťou platby, s výnimkou, ak táto činnosť výrazne narušuje alebo môže výrazne narušiť hospodársku súťaž, a s výnimkou, ak vykonávajú činnosti uvedené v prílohe č. 8 a tieto činnosti nevykonávajú v zanedbateľnom rozsahu. Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky²⁾ je zdaniteľnou osobou v rozsahu nákupu a predaja štátnych hmotných rezerv.

(5) Každá osoba, ktorá príležitostne dodá nový dopravný prostriedok (§ 11 ods. 12) z tuzemska do iného členského štátu a tento nový dopravný prostriedok je ňou alebo kupujúcim alebo na ich účet odoslaný alebo prepravený kupujúcemu, je na tento účel zdaniteľnou osobou.

Komentár k § 3

Základné pojmy pre DPH sú „zdaniteľná osoba“ a „ekonomická činnosť“, ktoré sú definované v § 3 ods. 1 a 2 zákona o DPH.

Zdaniteľná osoba je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti. Zdaniteľnými osobami sú predovšetkým podnikatelia, ale môžu nimi byť aj osoby, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účely podnikania, ak vykonávajú ekonomickú činnosť, z ktorej dosahujú príjmy. Za zdaniteľnú osobu sa podľa zákona o DPH považuje tiež Správa štátnych hmotných rezerv SR v rozsahu nákupu a predaja štátnych hmotných rezerv.

Osobitným prípadom získania štatútu zdaniteľnej osoby je **príležitostný predaj nového dopravného prostriedku akoukoľvek osobou**, t. j. aj nepodnikateľom, do iného členského štátu. Takáto osoba, ktorá neuskutočňuje inú ekonomickú činnosť pre účely DPH, sa považuje za zdaniteľnú osobu (§ 3 ods. 5 zákona o DPH) len z titulu uvede-

ného predaja. To jej umožňuje uplatniť si právo na odpočítanie dane.

Ekonomická činnosť (podnikanie) je kľúčovým pojmom vymedzenia predmetu DPH. Vykonávanie ekonomickej činnosti predstavuje predovšetkým sústavnú činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem a ktorá zahŕňa činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti.

Osoby vykonávajúce ekonomickú činnosť dodávajú tovary alebo poskytujú služby v ktoromkoľvek výrobnom alebo obchodnom odvetví. Ekonomická činnosť **zahŕňa aj všetky služby poskytované osobami vykonávajúcimi slobodné povolanie podľa osobitných predpisov** (znalci, tlmočníci, právnické povolania, lekári, veterinári, projektanti a pod.), ako aj slobodné povolania umelcov a športovcov.

Za podnikanie sa všeobecne považuje aj využívanie vlastného hmotného majetku a nehmotného majetku s cieľom dosahovania príjmu z tohto majetku akoukoľvek osobou, t. j. aj fyzickou osobou – nepodnikateľom, ak ide o činnosť sústavnú. Ak je majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, považuje sa za ekonomickú činnosť jeho využívanie na účel dosahovania príjmu v rovnakom pomere u každého z manželov, ak sa manželia nedohodnú inak.

Ekonomickou činnosťou nie je (§ 3 ods. 3 zákona o DPH) vykonávanie činnosti na základe pracovnoprávného vzťahu, štátnozamestnanecského pomeru, služobného pomeru alebo iného obdobného vzťahu. V tomto prípade ide o vzťah, kedy fyzická osoba je povinná dodržiavať pokyny, resp. príkazy, čím sa vytvára stav podriadenosti a nadriadenosti z hľadiska podmienok vykonávanej činnosti a jej odmeňovania. Takto vykonávaná činnosť **nie je považovaná za nezávislé vykonávanie činnosti**.

Pri transakcii, ktorá má podliehať DPH, musí zdaniteľná osoba konať „ako taká“. Zdaniteľná osoba vykonávajúca transakciu v postavení súkromníka (nepodnikateľa) nekoná ako zdaniteľná osoba, preto táto transakcia nepodlieha DPH. Nič nebráni zdaniteľnej osobe, ktorá si chce zachovať časť majetku medzi svojím súkromným majetkom, vyňať ho zo systému DPH. Zdaniteľná osoba

si môže vybrať, či chce zahrnúť do svojho podnikania pre účely uplatňovania DPH časť majetku, ktorá je vydaná do jej súkromného užívania. Tento prístup sa zhoduje s jednou zo základných zásad – **že zdaniteľná osoba musí niesť bremeno DPH len vtedy, ak to súvisí s tovarmi alebo službami, ktoré používa na súkromnú spotrebu a nie na svoje zdaniteľné podnikateľské činnosti** (v súvislosti s podnikateľskou činnosťou má právo na odpočítanie DPH).

Ak zdaniteľná osoba predáva majetok, ktoré ho časť si v čase nadobudnutia vyhradila na to, že ho nepredelí na podnikanie, pre účely DPH sa má brať do úvahy len tá časť majetku, ktorá sa určila na jej podnikanie a tiež úpravy takýchto odpočtov sa musia obmedziť len na túto časť.

Podobne, ak verejnoprávny orgán – napr. obec, v čase nákupu majetku nie je zdaniteľnou osobou, a teda nekonala ako taká, právo na odpočítanie dane pri nákupe tohto majetku nevzniklo. Z tohto dôvodu si toto právo nemôže ani dodatočne uplatniť (podľa § 55 zákona o DPH) pri registrácii za platiteľa dane.

Uvedený názor je plne v súlade s precedenčným právom SD EÚ, ktorý zdôrazňuje, že **len postavenie, v akom príslušný jednotlivec koná v čase kúpy tovaru, je rozhodujúce pre existenciu práva na odpočet**.

Obec a narušenie hospodárskej súťaže

Podliehanie verejnoprávnym subjektom DPH vyplýva z výkonu danej činnosti ako takej nezávisle od otázky, či uvedené subjekty čelia alebo nečelia hospodárskej súťaži na úrovni miestneho trhu, na ktorom vykonávajú túto činnosť – napr. prevádzkovanie platených parkovísk obcou.

Tento záver podporujú všeobecné zásady práva Spoločenstva, ktoré sú uplatniteľné v daňovej oblasti, ako je zásada daňovej neutrality a právnej istoty. **Zásada daňovej neutrality**, ktorá je základom spoločného systému DPH, teda **bráni tomu, aby s podnikateľskými subjektmi, ktoré vykonávajú rovnaké činnosti, bolo v oblasti vyberania DPH zaobchádzané odlišne**. Hoci je pravda, že smernica uvádza výnimky, ktoré do určitej miery môžu ohroziť uplatnenie zásady daňovej neutrality, keďže umožňuje, aby verejnoprávne

subjekty nepodliehali DPH, pokiaľ ich nepodliehanie dani vedie iba k nepatrným narušeniam hospodárskej súťaže, skutočnosťou zostáva, že táto výnimka sa musí vykladať tak, aby porušenie tejto zásady bolo čo najmenšie.

Na otázku, či sa **pojmom „viedlo by“ k výraznému narušeniu hospodárskej súťaže** má vykladať tak, že zohľadňuje výlučne skutočnú hospodársku súťaž, alebo tak, že sa vzťahuje tiež na potenciálnu hospodársku súťaž, SD EÚ dospel k záveru, že nepodliehanie týchto subjektov DPH je prípustné, pokiaľ sú tieto činnosti zanedbateľné, predpokladajúc, že z nich vyplývajúce narušenia hospodárskej súťaže sú rovnako zanedbateľné.

Pojem „výrazné“ v zmysle smernice sa má chápať v tom zmysle, že skutočné alebo potenciálne narušenia hospodárskej súťaže majú byť viac než zanedbateľné.

Závery SD EÚ

Na otázky posúdenia hospodárskej (ekonomickej) činnosti v osobitných prípadoch SD EÚ uviedol:

- **Hospodárska činnosť – udelenie licencií** (vec C 369/04, Hutchison 3G UK Ltd, mmO2 plc, Orange 3G Ltd, T Mobile (UK) Ltd, Vodafone Group Services Ltd)

Udelenie licencií, akými sú licencie na mobilné telekomunikácie tretej generácie, národným regulačným orgánom, zodpovedným za udeľovanie frekvencií, prostredníctvom ponukového konania na práva na používanie telekomunikačných zariadení nepredstavuje hospodársku činnosť a nepatrí do pôsobnosti smernice o DPH.

- **Udelenie práv umožňujúcich používanie definovanej časti spektra rádiových frekvencií vyhradených na telekomunikačné služby** (vec C-284/04, T Mobile Austria GmbH a ďalší)

Udelenie práva na používanie frekvencií elektromagnetického spektra s cieľom poskytnúť verejnosti mobilné telekomunikačné služby, národným regulačným orgánom, zodpovedným za udeľovanie frekvencií, prostredníctvom ponukového konania nepredstavuje hospodársku činnosť a nepatrí do pôsobnosti smernice o DPH.

- **Propagačná činnosť v prospech miestnych stranických organizácií** (vec C-267/08, SPÖ Landesorganisation Kärnten)

Externé propagačné činnosti, ktoré uskutočňuje organizácia politickej strany členského štátu, sa nemajú považovať za hospodársku činnosť.

- **Dodávky dreva s cieľom zmierniť škody spôsobené búrkou** (vec C-263/11 Ainārs Rēdlihs)

Dodávky dreva, ktoré uskutočnila fyzická osoba s cieľom zmierniť následky prípadu vyššej moci, patria do rámca využívania hmotného majetku, ktoré treba posúdiť ako „ekonomickú činnosť“, pretože uvedené dodávky sa vykonávajú na účely získania stáleho príjmu.

- **Výkon činnosti spoločnosti fyzickou osobou, ktorá je jediným konateľom, jediným spoločníkom a jediným zamestnancom** (vec C-355/06, J. A. van der Steen)

Fyzická osoba, ktorá vykonáva práce v mene a na účet spoločnosti, ktorá je zdaniteľnou osobou, v rámci pracovnej zmluvy, ktorú má uzatvorenú s touto spoločnosťou, ktorej je okrem toho jediným spoločníkom, jediným konateľom a jediným zamestnancom, sa nepovažuje za zdaniteľnú osobu.

- **Príležitostné poskytovanie služieb – Nexistencia súvislosti s profesijnou činnosťou, ktorá je zaregistrovaná a ktorá podlieha DPH – Nezávislý súdny exekútor** (vec C-62/12, Galin Kostov)

Fyzická osoba, ktorá je už platiteľom DPH v súvislosti so svojimi činnosťami nezávislého súdneho exekútora, sa má považovať za „zdaniteľnú osobu“ v súvislosti s akoukoľvek inou ekonomickou činnosťou vykonávanou príležitostne za podmienky, že táto činnosť predstavuje činnosť v zmysle smernice o DPH.

- **Pojem zdaniteľná osoba – Predaj stavačských pozemkov** (v spojených veciach C-180/10 a C-181/10, Jarosław Ślaby, Emilian Kuć a Halina Jeziorska-Kuć)

Fyzická osoba, ktorá vykonávala poľnohospodársku činnosť na pozemku prekvalifikovanom v dôsledku zmeny územného plánu uskutočnenej z dôvodov nezávislých od jej vôle na pozemok určený na výstavbu, sa nemá považovať za

zdaniteľnú osobu povinnú platiť DPH, keď začne predávať tieto pozemky, ak tieto predaje patria do rámca nakladania so súkromným majetkom tejto osoby.

Naproti tomu, keď táto osoba na účely realizovania týchto predajov podnikne aktívne kroky na účely predaja nehnuteľností uplatnením podobných prostriedkov, aké použil výrobca, obchodník alebo osoba poskytujúca služby, má sa považovať za osobu vykonávajúcu „ekonomickú činnosť“ a teda sa má považovať za zdaniteľnú osobu, ktorá je povinná platiť DPH.

- **Fotovoltaické zariadenie namontované na streche rodinného domu – Dodávka do siete** (vec C-219/12, Thomas Fuchs)

Využitie fotovoltického zariadenia umiestneného na súkromnom rodinnom dome alebo pri ňom, ktoré je technicky dimenzované tak, že množstvo vyrobenej elektriny zo zariadenia je jednak trvalo nižšie ako množstvo elektriny, ktorú prevádzkovateľ zariadenia celkovo spotrebuje na súkromné účely, a jednak je toto množstvo elektriny dodávané do siete, za čo vyššie uvedená osoba získava pravidelné príjmy, patrí do pojmu „hospodárska činnosť“.

Registračná povinnosť

§ 4

(1) Zdaniteľná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku, a ak nemá takéto miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrát 49 790 eur, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň. Zdaniteľná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla obrát podľa prvej vety.

(2) Žiadosť o registráciu pre daň môže podať aj zdaniteľná osoba, ktorá nedosiahla obrát podľa odseku 1.

(3) Ak právnická osoba alebo fyzická

osoba, ktorá podala žiadosť o registráciu pre daň podľa odseku 1 alebo odseku 2, je zdaniteľnou osobou podľa § 3, daňový úrad ju zaregistruje, vydá jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideli jej identifikačné číslo pre daň. Daňový úrad vykoná registráciu najneskôr do 21 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň. Dňom uvedeným v osvedčení o registrácii pre daň sa zdaniteľná osoba stáva platiteľom dane (ďalej len „platiteľ“).

[Dňom 1. júla 2021 v § 4 ods. 3 prvej vete sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak zdaniteľná osoba má identifikačné číslo pre daň na účely uplatňovania osobitnej úpravy podľa § 68b ods. 2, daňový úrad jej prideli to isté identifikačné číslo pre daň.“]

(4) Platiteľom sa stáva aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nadobudne v tuzemsku hmotný majetok a nehmotný majetok v rámci nadobudnutého podniku alebo časti podniku platiteľa tvoriacej samostatnú organizačnú zložku a to odo dňa nadobudnutia podniku alebo jeho časti. Platiteľom sa stáva aj zdaniteľná osoba, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie, a to odo dňa, keď sa stala právnym nástupcom. Platiteľom sa stáva aj zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu, jej časť alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, a to tým dňom, ktorý nastane skôr, ak sa z dodania má dosiahnuť obrat podľa odseku 1, okrem dodania stavby, jej časti alebo stavebného pozemku, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1 alebo ods. 7. Títo platelia sú povinní oznámiť daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stali platiteľom, do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti a v tej istej lehote predložiť doklady osvedčujúce túto skutočnosť. Daňový úrad preverí a porovná skutkový stav s údajmi v oznámení a dokladoch podľa štvrtej vety a ak sú údaje v oznámení a dokladoch pravdivé a správne, zaregistruje platiteľa, vydá mu osvedčenie o registrácii pre daň a prideli mu identifikačné číslo pre daň do

desiatich dní odo dňa doručenia oznámenia skutočnosti a dokladov osvedčujúcich túto skutočnosť. Ak daňový úrad osobu nezaregistruje, vydá o tom rozhodnutie; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.

[Dňom 1. júla 2021 v § 4 odsek 4 znie:

(4) Platiteľom sa stáva aj

- a) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nadobudne v tuzemsku hmotný majetok a nehmotný majetok v rámci nadobudnutého podniku platiteľa alebo časti podniku platiteľa, ktorá tvorí samostatnú organizačnú zložku, a to odo dňa nadobudnutia podniku alebo jeho časti,**
- b) zdaniteľná osoba, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie, a to odo dňa, keď sa stala právnym nástupcom platiteľa,**
- c) zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu, časť stavby alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, a to tým dňom, ktorý nastane skôr, ak sa z dodania má dosiahnuť obrat podľa odseku 1, okrem dodania stavby, časti stavby alebo stavebného pozemku, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1 alebo ods. 7,**
- d) zdaniteľná osoba podľa § 8 ods. 7 prvej vety, ktorá neuplatňuje osobitnú úpravu podľa § 68b, a to dňom dodania tovaru s miestom dodania v tuzemsku.]**

(5) Na účely tohto zákona sa prevádzkarňou rozumie stále miesto podnikania, ktoré má personálne a materiálne vybavenie potrebné na výkon podnikania.

(6) Na účely tohto zákona sa bydliskom rozumie adresa trvalého pobytu fyzickej osoby v tuzemsku a u fyzickej osoby, ktorá nemá trvalý pobyt v tuzemsku, sa bydliskom rozumie trvalé miesto jej pobytu v zahraničí.

(7) Na účely tohto zákona sa obratom rozumie hodnota bez dane dodaných tovarov a služieb v tuzemsku okrem hodnoty tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 28 až 36 a podľa § 40 až 42. Hodno-

ta dodaných poisťovacích služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 37, a finančných služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 39, sa nezahŕňa do obratu, ak tieto služby sú dodané pri dodaní tovaru alebo služby ako doplnkové služby. Do obratu sa nezahŕňa hodnota príležitostne dodaného hmotného majetku okrem zásob a hodnota príležitostne dodaného nehmotného majetku.

[Dňom 1. júla 2021 § 4 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

(8) Platiteľ uvedený v odseku 4 je povinný oznámiť daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stal platiteľom, do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti a v tej istej lehote predložiť doklady osvedčujúce túto skutočnosť. Daňový úrad preverí a porovná skutkový stav s údajmi v oznámení a dokladoch a ak sú údaje v oznámení a dokladoch pravdivé a správne, zaregistruje platiteľa, vydá mu osvedčenie o registrácii pre daň a prideli mu identifikačné číslo pre daň do desiatich dní odo dňa doručenia oznámenia skutočnosti a dokladov osvedčujúcich túto skutočnosť. Ak daňový úrad osobu nezaregistruje, vydá o tom rozhodnutie; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.]

Komentár k § 4

Registračná povinnosť

Registračné podmienky nie sú stanovené rovnako v členských štátoch EÚ, pretože smernica o DPH neupravuje registráciu. Ak teda slovenský podnikateľ uskutočňuje činnosti zasahujúce do iných členských štátov EÚ, **musí si preveriť ako zákon o DPH príslušného členského štátu upravuje povinnosť registrácie.**

Povinnosť registrácie podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH má každá zdaniteľná osoba, t. j. tuzemská alebo zahraničná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v SR, ak nemá takéto miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, ak dosiahne za naj-

viac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov **obrat vo výške 49 790 eur.** Žiadosť o registráciu pre daň je zdaniteľná osoba povinná podať na miestne príslušnom daňovom úrade do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla uvedený obrat.

Platiteľom dane na základe zákona sa podľa § 4 ods. 4 zákona o DPH stáva aj:

- **Právnická alebo fyzická osoba**, ktorá nadobudne v tuzemsku podnik alebo časť podniku platiteľa tvoriacu samostatnú organizačnú zložku podľa § 476 až § 488 Obchodného zákonníka. Osoba, ktorá nadobudne podnik alebo časť podniku platiteľa, sa stáva platiteľom dane odo dňa nadobudnutia podniku alebo jeho časti.
- **Obchodná spoločnosť alebo družstvo**, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zankol bez likvidácie, a to odo dňa, kedy sa stala právnym nástupcom.
- Platiteľom dane sa stáva aj **zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu alebo jej časť**, alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, ak sa má z dodania dosiahnuť obrat vo výške 49 790 eur.

Tieto osoby majú **povinnosť do 10 dní odo dňa vzniku uvedených skutočností oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stali platiteľom.** Forma oznámenia nie je zákonom stanovená. Aj v prípade, že oznámenie je podané oneskorene, resp. vôbec, osoba sa stane platiteľom ku dňu nadobudnutia podniku alebo jeho časti, alebo ku dňu, kedy sa stala právnym nástupcom. **Daňový úrad registruje osobu na základe oznámenia, o registrácii vydá osvedčenie a prideli identifikačné číslo pre daň.**

Podľa § 4 ods. 4 zákona o DPH sa zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu, jej časť alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, pričom z dodania sa má dosiahnuť obrat 49 790 eur, nestáva platiteľom dane dňom dodania, resp. dňom prijatia platby, ak ide o dodanie, ktoré je oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH. Rovnako sa zdaniteľná osoba nestáva platiteľom dane, ak dodá časť stavby, ktorou je jed-

notlivý byt, jednotlivý apartmán alebo jednotlivý nebytový priestor, ktorých dodanie je oslobodené od dane podľa § 38 ods. 7 zákona o DPH.

Dobrovoľná registrácia

Žiadosť o registráciu pre daň môže podľa § 4 ods. 2 zákona o DPH podať aj zdaniteľná osoba, ktorá nedosiahla zákonom stanovený obrat 49 790 € za najviac 12 predchádzajúcich po sebe idúcich kalendárnych mesiacov (tzv. dobrovoľná registrácia). **Žiadosť o registráciu predkladá na rovnakom tlačíve ako osoba, pre ktorú zo zákona vyplynula povinnosť registrovať sa pre daň z pridanej hodnoty.**

O dobrovoľnú registráciu môže požiadať aj osoba, ktorá ešte neuskutočnila žiadne zdaniteľné obchody, avšak z dôvodu jej budúcich ekonomických činností je nevyhnutné, aby mala postavenie platiteľa dane.

Vykonanie registrácie

Registrácia bude miestne príslušným daňovým úradom podľa § 4 ods. 3 zákona o DPH vykonaná najneskôr do 21 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu. Ak daňový úrad overením údajov v žiadosti zistí, že žiadateľ nespĺňa zákonné podmienky pre registráciu, žiadosť o registráciu sa zamietne.

O registrácii pre daň vydá daňový úrad zdaniteľnej osobe osvedčenie o registrácii a prideli jej **identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty (IČ DPH)**. Dňom uvedeným v osvedčení o registrácii sa zdaniteľná osoba stáva platiteľom dane.

Novozaložená spoločnosť, ktorá má záujem o registráciu na DPH, by mala vedieť preukázať zámer vykonávať ekonomickú činnosť a tento zámer podložiť objektívnymi dôkazmi. Takými môžu byť napríklad vykázané prvé investičné náklady vynaložené s cieľom podnikania (rozsudok SD EÚ C-268/83), prípade preukázanie príprav na podnikanie. Novozaložená obchodná spoločnosť, ktorá nevykonáva žiadnu ekonomickú činnosť a ktorá neviesť svoj zámer vykonávania ekonomickej činnosti objektívne preukázať, neviesť preukázať ani postavenie zdaniteľnej osoby, na základe čoho **nemôže získať postavenie platiteľa dane z pridanej hodnoty.**

Novozaložená spoločnosť by mala vedieť preukázať zámer začať vykonávať ekonomickú činnosť, ako sa pripravuje na podnikanie, kde má sídlo a priestory určené na podnikanie, či bude mať zamestnancov, zoznam budúcich obchodných partnerov, výšku predpokladaného obratu a podobne.

Ak žiadateľ o registráciu pre DPH nevykonáva ekonomickú činnosť a dôkazy ním predložené nedostatočne preukazujú jeho zámer vykonávať ekonomickú činnosť, neviesť preukázať postavenie zdaniteľnej osoby. Ak žiadateľ o registráciu dostatočným spôsobom nepreukáže svoj zámer vykonávať ekonomickú činnosť a teda skutočnosť, že je zdaniteľnou osobou, **správca dane po vyhodnotení všetkých dôkazov vo vzájomnej súvislosti žiadosti o registráciu pre DPH nevyhoví.**

Prevádzkareň podľa zákona o DPH

Z definície prevádzkarne uvedenej v § 4 ods. 5 zákona o DPH vyplýva, že má ísť o stále miesto vykonávania samostatnej a nezávislej ekonomickej činnosti, z ktorej sa dosahuje príjem (vykonávanie činnosti na pokračujúcej báze, resp. opakovane) a ktoré disponuje na jednej strane **materiálnym vybavením** potrebným na vykonávanie ekonomickej činnosti z tohto miesta (napr. kancelárske priestory, v ktorých alebo z ktorých poskytuje svoje plnenia) a na strane druhej **personálnym vybavením** (personál, resp. zamestnanci, ktorí sú stále k dispozícii na uvedenom mieste) potrebným na vykonávanie uvedenej ekonomickej činnosti z tohto miesta.

Pri posudzovaní prevádzkarne na účely zákona o DPH sa teda ako jediné kritérium neberie do úvahy samotný zápis organizačnej zložky zahraničnej osoby do Obchodného registra v SR, ale skúmajú sa aj ďalšie **faktory nevyhnutné pre existenciu prevádzkarne** (nezávislé vykonávanie ekonomickej činnosti, personálne a materiálne vybavenie).

Registrácia organizačnej zložky zahraničnej osoby v SR

Ak má organizačná zložka zahraničnej osoby personálne a materiálne vybavenie na to, aby mohla v tuzemsku vykonávať samostatnú ekono-

mickú činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem, spĺňa kritériá prevádzkarne na účely dane z pridanej hodnoty. Pritom musí ísť o ekonomickú činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem, teda nie činnosť vykonávanú, napr. len pre svojho zriaďovateľa so sídlom v zahraničí.

Za vyššie uvedeného predpokladu sa na uvedenú osobu vzťahuje registračná povinnosť podľa § 4 zákona o DPH, t. j. **registrácia zdaniteľnej osoby, ktorá má v tuzemsku sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň** (registruje ju miestne príslušný daňový úrad).

V opačnom prípade, teda ak právnická alebo fyzická osoba, ktorá podniká v zahraničí, nespĺňa v tuzemsku kritériá prevádzkarne na účely dane z pridanej hodnoty (a nemá v tuzemsku ani sídlo, ani miesto podnikania) a začne v tuzemsku vykonávať činnosť, ktorá je predmetom dane, je táto osoba povinná registrovať sa podľa § 5 zákona o DPH na Daňovom úrade Bratislava (bez ohľadu na výšku obratu).

Sídlo ekonomickej činnosti

Podľa článku 10 vykonávacieho Nariadenia Rady (EÚ) č. 282/2011, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH (ďalej len „nariadenie 282/2011“), sa za miesto, kde má zdaniteľná osoba zriadené sídlo svojej ekonomickej činnosti, považuje miesto, kde sa vykonávajú funkcie ústrednej správy podniku. Zohľadní sa pritom miesto, kde sa prijímajú zásadné rozhodnutia týkajúce sa všeobecného riadenia podniku, miesto, kde sa nachádza registrované sídlo podniku, a miesto, kde sa stretáva jeho vedenie. **Ak tieto kritériá neumožňujú s istotou určiť sídlo ekonomickej činnosti, uprednostní sa ako kritérium miesto, kde sa prijímajú zásadné rozhodnutia týkajúce sa všeobecného riadenia podniku.**

Samotná existencia poštovej adresy sa nemôže považovať za miesto, kde je zriadené sídlo ekonomickej činnosti zdaniteľnej osoby.

Zdaniteľná osoba neusadená v zahraničí

Pojem zdaniteľná osoba neusadená v zahraničí (neetablovaná v zahraničí) predpokladá postavenie platiteľa dane, ktorý nemá sídlo na území

iného štátu, t. j. nemá v ňom v rozhodujúcom období žiadne spájajúce prvky. Na prvom mieste týchto prvkov sa nachádza **sídlo hospodárskej činnosti a existencia stálej prevádzkarne**, prostredníctvom ktorej sa vykonávajú obchodné transakcie.

Pri určení sídla hospodárskej činnosti sa zohľadní súhrn faktorov, medzi ktorými sa v prvom rade nachádza **sídlo, miesto ústredia, miesto stretnutia riadiacich osôb spoločnosti a miesto** (obvykle totožné), **kde sa rozhoduje o všeobecnej podnikovej politike.**

Iné faktory, ako napríklad bydlisko riadiacich osôb a miesto konania valného zhromaždenia sa môžu v druhej fáze taktiež zohľadniť, pokiaľ ide o určenie skutočného sídla spoločnosti s fiktívnym usadením, ktoré charakterizuje spoločnosť typu „poštová schránka“ alebo „webová stránka“.

V prípade fyzickej osoby sa za jej trvalé bydlisko podľa článku 12 Nariadenia č. 282/2011 považuje adresa, ktorú daná osoba poskytla príslušným daňovým úradom, ak neexistujú dôkazy o tom, že táto adresa nezodpovedá skutočnosti.

Miestom, kde sa fyzická osoba obvykle zdržiava, je miesto, kde táto fyzická osoba obvykle žije z dôvodu osobných a profesionálnych väzieb (článok 13 Nariadenia č. 282/2011). V prípade, ak sú profesionálne väzby v inom štáte, ako sú osobné väzby, alebo ak žiadne profesionálne väzby nie sú, miesto, kde sa osoba obvykle zdržiava, sa určí podľa osobných väzieb, ktoré **preukazujú úzke väzby medzi fyzickou osobou a miestom, kde žije.**

Obrat na účely registrácie pre DPH

Na účely DPH je pojem „obrat“ osobitne definovaný. Do obratu na účely registrácie pre DPH v SR (§ 4 ods. 7 zákona o DPH) sa započítava hodnota dodávaných tovarov a služieb, pri ktorých miesto dodania zdaniteľného obchodu je v SR.

Do obratu sa nezahrnie fiktívna protihodnota bezodplatne dodaných tovarov ani trhová hodnota v zmysle § 22 ods. 8 zákona o DPH. Na základe definície platnej od 1. 1. 2019 sa do obratu nezahrnú platby, ktoré boli prijaté pred dodaním tovaru alebo služby. Tieto prijaté „preddavkové platby“ predstavujú **súčasť hodnoty tovaru alebo služby a zahrnú sa do obratu za kalendárny mesiac**, v ktorom bol tovar alebo služba dodaná.

*Do obratu sa nezahŕňa hodnota tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane, ide o poštové služby, zdravotnú starostlivosť, služby sociálnej pomoci, výchovné a vzdelávacie služby, členské príspevky politických strán, kultúrne služby, služby verejnoprávnej televízie a rozhlasu. Taktiež sa do obratu nezahŕňa **hodnota poisťovacích služieb a z finančných služieb**, ktoré sú oslobodené od dane podľa zákona o DPH, ak tieto služby sú poskytované pri dodaní tovaru alebo služby ako doplnkové služby.*

*Do obratu sa zahŕňa aj **hodnota z dodania a nájmu nehnuteľnosti**, i keď sú oslobodené od dane podľa § 38 zákona o DPH – s výnimkou, ak by išlo o dodanie nehnuteľnosti príležitostne.*

*Pri zisťovaní výšky obratu nie je účelom zahŕňať doň jednorazové, náhodné činnosti. Pre účely DPH je vylúčená z obratu hodnota príležitostne predaného hmotného majetku okrem zásob a hodnota príležitostne predaného nehmotného majetku. Taktiež **do obratu pre účely DPH nevstupuje ani hodnota z dodaní tovarov a služieb s miestom dodania v zahraničí**. U slovenského podnikateľa nebudú vstupovať do obratu pre účely DPH napr. hodnota z tovaru dodaného s montážou, ku ktorej dochádza v inom členskom štáte, z dodaných služieb, ktorých miesto dodania sa nenachádza v SR, z príležitostného predaja nehnuteľnosti, z predaja podniku. Do obratu pre účely registrácie nevchádza ani hodnota premiestneného tovaru (§ 8 ods. 4 zákona o DPH), ktorý je vo vlastníctve zdaniteľnej osoby, z tuzemska do iného členského štátu, ak je tento tovar odoslaný alebo prepravený ňou alebo na jej účet do iného členského štátu na účely jej podnikania.*

§ 4a

(1) Viac zdaniteľných osôb so sídlom, miestom podnikania alebo prevádzkarňou v tuzemsku, ktoré sú spojené finančne, ekonomicky a organizačne (ďalej len „člen skupiny“), sa môže považovať za jednu zdaniteľnú osobu (ďalej len „skupina“).

(2) Finančne spojenými zdaniteľnými osobami sú osoby, z ktorých jedna alebo viac osôb je ovládaných ovládajúcou osobou.^{4a)}

(3) Ekonomicky spojenými zdaniteľnými

osobami sú osoby, ktorých hlavné činnosti sú vzájomne závislé alebo majú spoločný ekonomický cieľ alebo z ktorých jedna osoba uskutočňuje celkom alebo sčasti činnosti v prospech jedného alebo viacerých členov skupiny.

(4) Organizačne spojenými zdaniteľnými osobami sú osoby, na ktorých riadení alebo kontrole sa podieľa aspoň jedna zhodná osoba.

(5) Zdaniteľná osoba môže byť členom len jednej skupiny. Ak má zdaniteľná osoba, ktorá je členom skupiny, sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň mimo tuzemska, nemôžu byť tieto jej časti mimo tuzemska súčasťou skupiny. Členom skupiny nemôže byť zdaniteľná osoba, na ktorú je vyhlásený konkurz alebo ktorej je povolená reštrukturalizácia.

§ 4b

(1) Členovia skupiny môžu požiadať o registráciu skupiny pre daň (ďalej len „registrácia skupiny“). Žiadosť o registráciu skupiny musí obsahovať

- a) obchodné meno a adresu sídla, miesta podnikania alebo prevádzkarne každého člena skupiny,
- b) identifikačné číslo pre daň každého člena skupiny, ak je mu pridelené v tuzemsku,
- c) miestne príslušný daňový úrad každého člena skupiny,
- d) obchodné meno a adresu sídla, miesta podnikania alebo prevádzkarne člena skupiny, ktorý bol určený členmi skupiny na zastupovanie skupiny na účely uplatňovania tejto dane (ďalej len „zástupca skupiny“),
- e) podpisy štatutárnych zástupcov všetkých členov skupiny.

(2) Žiadosť o registráciu skupiny sa podáva daňovému úradu, ktorý je miestne príslušný pre zástupcu skupiny. Ak zdaniteľné osoby preukážu splnenie podmienok podľa § 4a, daňový úrad zaregistruje skupinu, pridelí jej identifikačné číslo pre daň a každému

členovi skupiny vydá osvedčenie o registrácii pre daň. Dňom registrácie skupiny sa skupina stáva platiteľom a zaniká platnosť osvedčenie o registrácii pre daň a identifikačných čísel pre daň jednotlivých členov skupiny. Členovia skupiny sú povinní do desiatich dní odo dňa registrácie skupiny odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň. Pre skupinu je miestne príslušný daňový úrad, v ktorého územnom obvode má zástupca skupiny sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň.

(3) Registráciu skupiny vykoná daňový úrad k 1. januáru kalendárneho roka nasledujúceho po podaní žiadosti o registráciu skupiny. Ak je žiadosť o registráciu skupiny podaná po 31. októbri kalendárneho roka, daňový úrad vykoná registráciu skupiny k 1. januáru druhého kalendárneho roka nasledujúceho po podaní žiadosti.

(4) Za skupinu koná zástupca skupiny. Práva a povinnosti jednotlivých členov skupiny vyplývajúce z tohto zákona prechádzajú na skupinu dňom registrácie skupiny. Členovia skupiny zodpovedajú spoločne a nerozdielne za povinnosti skupiny vyplývajúce z tohto zákona a osobitného predpisu,³³⁾ a to aj po zrušení skupiny alebo po vystúpení člena skupiny zo skupiny, za obdobie, v ktorom boli členmi skupiny. Daňový úrad môže požadovať platenie dlžnej sumy dane a sankcií týkajúcich sa porušenia povinností skupiny vyplývajúcich z tohto zákona a osobitného predpisu³³⁾ od ktoréhokoľvek člena skupiny.

(5) Členom skupiny sa môže stať aj ďalšia zdaniteľná osoba, ak spĺňa podmienky podľa § 4a. Žiadosť o zmenu registrácie skupiny z dôvodu pristúpenia ďalšieho člena do skupiny podáva zástupca skupiny. Zmenu registrácie skupiny vykoná daňový úrad k prvému dňu tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola žiadosť o zmenu registrácie skupiny podaná. Dňom zmeny registrácie skupiny zaniká platnosť osvedčenia o registrácii pre daň a identifikačného čísla pre daň člena skupiny, ktorý pristúpil do skupiny.

ny. Člen skupiny, ktorý pristúpil do skupiny, je povinný do desiatich dní odo dňa zmeny registrácie skupiny odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň. Práva a povinnosti zdaniteľnej osoby, ktorá pristúpila do skupiny, vyplývajúce z tohto zákona prechádzajú na skupinu dňom zmeny registrácie skupiny.

(6) Ak sa člen skupiny rozhodne vystúpiť zo skupiny alebo musí vystúpiť zo skupiny z dôvodu neplnenia podmienok podľa § 4a, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny. Zmenu registrácie skupiny vykoná daňový úrad najneskôr do 30 dní odo dňa podania žiadosti o zmenu registrácie skupiny. Daňový úrad, ktorý je miestne príslušný pre vystupujúceho člena skupiny, vydá ku dňu zmeny registrácie skupiny vystupujúcemu členovi skupiny osvedčenie o registrácii pre daň a prideli mu identifikačné číslo pre daň. Práva a povinnosti skupiny vyplývajúce z tohto zákona prechádzajú na zdaniteľnú osobu, ktorá vystúpila zo skupiny, dňom zmeny registrácie skupiny, a to v rozsahu, v akom sa vzťahujú na plnenia uskutočnené a prijaté touto zdaniteľnou osobou.

(7) Ak niektorý z členov skupiny zanikne bez likvidácie a na právneho nástupcu prechádza majetok zanikajúceho člena skupiny, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny. Ak právny nástupca spĺňa podmienky podľa § 4a, vykoná daňový úrad zmenu registrácie skupiny ku dňu zápisu právneho nástupcu do obchodného registra. Ak právny nástupca nespĺňa podmienky podľa § 4a, prechádzajú práva a povinnosti vyplývajúce z tohto zákona z člena skupiny, ktorý zanikol bez likvidácie, na jeho právneho nástupcu v rozsahu, v akom sa vzťahujú na plnenia uskutočnené a prijaté zaniknutým členom skupiny, a to ku dňu zániku člena skupiny bez likvidácie; daňový úrad ku dňu zmeny registrácie skupiny vydá právnenému nástupcovi osvedčenie o registrácii pre daň a prideli mu identifikačné číslo pre daň.

Komentár k § 4a a § 4b**Skupinová registrácia**

Skupinová registrácia umožňuje jednoduchšie uplatňovanie DPH. Možnosť takejto registrácie vyplýva z článku 11 smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty. Podľa citovaného článku smernice môže členský štát považovať za jednu zdaniteľnú osobu osoby usadené na území členského štátu, ktoré sú síce právne nezávislé, ale súčasne **sú vzájomne úzko prepojené finančnými, ekonomickými a organizačnými väzbami**. Uvedený článok smernice bol implementovaný do slovenského zákona o DPH.

Základným cieľom zavedenia skupinovej registrácie na účely DPH je umožniť, aby sa so zdaniteľnými osobami, ktoré sú navzájom prepojené finančnými, ekonomickými a organizačnými väzbami, zaobchádzalo ako s jednou zdaniteľnou osobou.

Pritom si každý člen takejto skupiny zachováva svoju právnu formu. Výlučne na účely DPH sa **vytvorenie skupiny uprednostňuje pred právnymi formami**, napr. podľa občianskeho alebo obchodného práva. Členovia skupiny sú aj po zaregistrovaní skupiny naďalej samostatnými právnymi subjektmi a v obchodných vzťahoch vystupujú vo svojom mene; len na účely uplatňovania DPH sa skupina považuje za jednu zdaniteľnú osobu – platiteľa dane.

Daňou z pridanej hodnoty sa teda **zdaňujú všetky dodania tovarov a služieb uskutočnené skupinou pre iné osoby ako členov skupiny, t. j. pre tretie osoby**.

Všetky dodávky tovarov a služieb poskytnuté jednotlivými členmi skupiny tretím osobám sa považujú na účely DPH za poskytnuté skupinou, nie jednotlivými členmi. Taktiež dodávky tovarov a služieb poskytnuté tretími osobami sa považujú za prijaté skupinou, nie jednotlivými členmi skupiny.

Z ustanovenia § 4a ods. 1 zákona o DPH vyplýva, že skupinu na účely DPH môžu vytvoriť len zdaniteľné osoby, ktoré majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku (usadené v tuzemsku).

Administratívne zjednodušenie

Možnosť skupinovej registrácie na účely DPH je predovšetkým opatrením vedúcim k administratívne zjednodušeniu. Pod administratívnym zjednotením je možné rozumieť napr., že **za skupinu ako jeden celok sa bude podávať len jedno daňové priznanie, jeden súhrnný výkaz a všetky práva a povinnosti týkajúce sa DPH bude plniť zástupca skupiny** ako osoba určená ostatnými členmi skupiny.

Ďalšou výhodou, ako aj jedným z najdôležitejších dôsledkov vytvorenia skupiny na účely DPH, je skutočnosť, že dodávky tovarov a služieb uskutočnené vo vnútri skupiny, t. j. medzi jednotlivými členmi skupiny, sa nepovažujú za zdaniteľné obchody, a teda sa nezdaňujú. Tieto dodávky medzi jednotlivými členmi skupiny sa na účely DPH považujú len za **„vnútorné dodania“ v rámci jednej osoby**, z čoho vyplýva, že na tieto dodávky sa ani neuplatňuje DPH (faktúry medzi jednotlivými členmi skupiny sú navzájom vystavované bez uplatnenia DPH), pretože nie sú predmetom dane.

Pretože sa skupina na účely DPH považuje za jednu zdaniteľnú osobu, má rovnaké práva a povinnosti ako akákoľvek iná zdaniteľná osoba a vzťahujú sa na ňu všetky ustanovenia zákona o DPH. Povinnosti sa vzťahujú na skupinu na účely DPH ako takú, nie na jej členov.

§ 4c
Zrušený**§ 5**

(1) Zdaniteľná osoba, ktorá nemá v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v tuzemsku obvykle nezdržiava (ďalej len „zahraničná osoba“), je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň Daňovému úradu Bratislava pred začatím vykonávania činnosti, ktorá je predmetom dane okrem dovozu tovaru. Žiadosť o registráciu pre daň nie je povinná podať zahraničná osoba, ak dodáva len

- a) prepravné služby a s nimi súvisiace doplnkové služby, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 47 ods. 6, 8, 10 a 12 a § 48 ods. 8,

■ Zákon č. 222/2004 Z. z.

- b) služby a tovar a osobou povinnou platiť daň je príjemca (§ 69 ods. 2 až 4),
- c) tovar podľa § 13 ods. 1 písm. e) a f) a osobou povinnou platiť daň je platiteľ alebo osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a (§ 69 ods. 9),
- d) tovar z tuzemska do iného členského štátu, ktorý bol dovezený z tretieho štátu, a zahraničná osoba bola zastúpená daňovým zástupcom podľa § 69a, alebo ak dodáva tovar z tuzemska do iného členského štátu alebo tretieho štátu, ktorý bol nadobudnutý v tuzemsku z iného členského štátu, a zahraničná osoba bola zastúpená daňovým zástupcom podľa § 69aa,
- e) tovar v rámci trojstranného obchodu podľa § 45, na ktorom je zúčastnená ako prvý odberateľ,
- f) služby podľa § 16 ods. 14 a je identifikovaná pre uplatňovanie osobitnej úpravy pre tieto služby v inom členskom štáte alebo uplatňuje osobitnú úpravu podľa § 68a.

[Dňom 1. júla 2021 v § 5 ods. 1 písmene f) znie:

f) tovar a služby, na ktoré uplatňuje osobitné úpravy podľa § 68a až 68c a členským štátom spotreby je Slovenská republika alebo osobitné úpravy podľa ustanovení zákona platného v inom členskom štáte zodpovedajúcich § 68a až 68c a členským štátom spotreby je Slovenská republika.]

- g) tovar a služby oslobodené od dane podľa § 28 až 42,
- h) tovar a služby oslobodené od dane podľa § 48c ods. 1 a 2.

(2) Daňový úrad Bratislava je povinný zahraničnú osobu podľa odseku 1 registrovať pre daň, vydať jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť jej identifikačné číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň. Dňom uvedeným v osvedčení o registrácii pre daň sa zahraničná osoba stáva platiteľom; tento deň nesmie byť neskorší ako

31. deň po doručení žiadosti o registráciu pre daň.

[Dňom 1. júla 2021 v § 5 ods. 2 prvej vete sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak zahraničná osoba má identifikačné číslo pre daň na účely uplatňovania osobitnej úpravy podľa § 68b ods. 2, Daňový úrad Bratislava jej pridelí to isté identifikačné číslo pre daň.]

Komentár k § 5

Registrácia zahraničných osôb

Ustanovenie § 5 zákona o DPH stanovuje registračnú povinnosť pre DPH v SR zahraničným zdaniteľným osobám neusadeným v SR, ktoré uskutočnili zdaniteľný obchod, ktorého miesto dodania, a teda predmet DPH sa nachádza v SR. Ide o zahraničné osoby, ktoré nemajú na našom území sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko, ani sa tu obvykle nezdržiavajú.

Ak právnická alebo fyzická osoba, ktorá v tuzemsku nemá sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň a ktorá podniká v zahraničí, t. j. na území iného členského štátu alebo na území tretieho štátu (zahraničná osoba), v tuzemsku začne vykonávať akúkoľvek činnosť, ktorá je predmetom DPH, je povinná bezodkladne podať žiadosť o registráciu pre daň na Daňovom úrade Bratislava.

Zahraničná osoba nemá určenú výšku obrátu ani žiaden iný limit na registráciu v tuzemsku, má povinnosť registrovať sa bezodkladne.

Zároveň je v § 5 ods. 1 zákona o DPH stanovená výnimka z registrácie zahraničných osôb, t. j. kedy zahraničné zdaniteľné osoby napriek tomu, že majú predmet DPH v SR, nemajú povinnosť v SR registrovať sa pre DPH.

§ 6

(1) Ak zahraničná osoba dodáva tovar do tuzemska formou zásielkového predaja a celková hodnota bez dane takto dodaného tovaru dosiahne v kalendárnom roku 35 000 eur, táto zahraničná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň Daňovému úradu Bratislava, a to pred dodaním tovaru, do-

daním ktorého dosiahne hodnotu 35 000 eur.

(2) Ak zahraničná osoba dodáva do tuzemska fyzickej osobe na osobnú spotrebu formou zásielkového predaja tovar, ktorý je predmetom spotrebnej dane, je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň Daňovému úradu Bratislava pred dodaním tovaru.

(3) Zahraničná osoba podľa odseku 1 môže podať žiadosť o registráciu pre daň aj v prípade, ak hodnota tovaru dodávaného do tuzemska nedosiahla v kalendárnom roku 35 000 eur.

(4) Daňový úrad Bratislava je povinný zahraničnú osobu podľa odsekov 1 až 3 registrovať pre daň, vydať jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť jej identifikačné číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň. Dňom uvedeným v osvedčení o registrácii pre daň sa zahraničná osoba stáva platiteľom; tento deň nesmie byť neskorší ako 31. deň po doručení žiadosti o registráciu pre daň.

(5) Zásielkovým predajom na účely tohto zákona je dodanie tovaru, ktorý je odoslaný alebo prepravený dodávateľom alebo na jeho účet z členského štátu iného, ako je členský štát, v ktorom sa skončí odoslanie alebo preprava tovaru, a odberateľom je osoba, ktorá nemá pridelené identifikačné číslo pre daň, okrem dodania nových dopravných prostriedkov a tovaru dodaného s inštaláciou alebo montážou dodávateľom alebo na jeho účet. Ak je dodaný tovar odoslaný alebo prepravený z územia tretieho štátu a dovezený dodávateľom do členského štátu iného, ako je členský štát, v ktorom sa skončí odoslanie alebo preprava tovaru odberateľovi, považuje sa tento tovar za odoslaný alebo prepravený z členského štátu dovozu. Ak ide o dodanie tovaru, ktorý je predmetom spotrebnej dane, dodanie tovaru je zásielkovým predajom iba v prípade, ak je tovar dodaný fyzickým osobám na osobnú spotrebu.

(6) Tovarom, ktorý je predmetom spotrebnej dane na účely tohto zákona, rozumie

sa tovar, ktorý je ako predmet spotrebnej dane vymedzený v zákonoch o spotrebných daniach⁵⁾ okrem plynu dodávaného prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Európskej únie, alebo siete, ktorá je k takejto sústave pripojená, a elektriny.

[Dňom 1. júla 2021 § 6 sa vypúšťa.]

§ 6a Zmena registrácie platiteľa

(1) Zdaniteľná osoba, ktorá je registrovaná podľa § 5 alebo § 6 a ktorá prestane spĺňať status zahraničnej osoby, sa považuje za platiteľa registrovaného podľa § 4 odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby a naďalej vykonáva činnosť, ktorá je predmetom dane v tuzemsku. Zdaniteľná osoba je povinná oznámiť daňovému úradu skutočnosť, že prestala spĺňať status zahraničnej osoby do desiatich dní odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby. V oznámení uvedie deň, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby, a adresu sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava, v tuzemsku.

(2) Ak zdaniteľná osoba spĺňa podmienky na registráciu podľa § 5 alebo § 6 a je registrovaná podľa § 4, považuje sa za platiteľa registrovaného podľa § 5 alebo § 6 odo dňa, keď prestala mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava; túto skutočnosť je povinná oznámiť daňovému úradu do desiatich dní odo dňa, keď prestala mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava.

[Dňom 1. júla 2021 v § 6a ods. 1 a 2 sa vypúšťajú slová „alebo § 6“.]

(3) Daňový úrad vykoná zmenu osvedčenia o registrácii pre daň podľa odseku 1 alebo odseku 2 ku dňu, keď nastala skutočnosť, na základe ktorej došlo k zmene registrácie

a to do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 alebo odseku 2.

Komentár k § 6a

Zmena registrácie platiteľa

Zmenu registrácie platiteľa dane podľa § 5 na registráciu podľa § 4 zákona o DPH, oznamuje platiteľ, ktorý prestal spĺňať status zahraničnej osoby a naďalej vykonáva činnosť, ktorá je predmetom dane v tuzemsku.

Platiteľ registrovaný podľa § 4 zákona o DPH, ktorý **prestane mať** v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, bydlisko, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava, oznamuje zmenu registrácie platiteľa dane z pridanej hodnoty podľa § 6a ods. 2 zákona o DPH, t. j. preregistrácia z § 4 na registráciu podľa § 5 zákona o DPH.

Podkladom pre zmenu registrácie je **elektronicky podané oznámenie podané na formulári Žiadosť o registráciu, oznámenie zmien, žiadosť na zrušenie registrácie** na daň z príjmov a daň z pridanej hodnoty.

Zahraničná osoba, ktorá má v tuzemsku zriadenú organizačnú zložku, ktorá spĺňa kritériá prevádzkarne v zmysle § 4 ods. 5 zákona o DPH, t. j. má **personálne a materiálne vybavenie na to, aby mohla v tuzemsku vykonávať samostatnú ekonomickú činnosť**, z ktorej sa dosahuje príjem, sa na účely dane z pridanej hodnoty považuje za osobu usadenú v tuzemsku. V takomto prípade sa na zahraničnú osobu vzťahuje registračná povinnosť podľa § 4 zákona o DPH (reguluje ju miestne príslušný daňový úrad).

Ak právnická alebo fyzická osoba, ktorá podniká v zahraničí, nespĺňa v tuzemsku kritériá prevádzkarne na účely registrácie pre DPH podľa § 4 ods. 5 zákona o DPH a v tuzemsku vykonáva činnosť, ktorá je predmetom dane, je táto osoba povinná registrovať sa podľa § 5 na Daňovom úrade Bratislava.

Podľa § 6a ods. 1 zákona o DPH zdaniteľná osoba, ktorá je registrovaná podľa § 5 a ktorá **prestane spĺňať status zahraničnej osoby**, sa považuje za platiteľa registrovaného podľa § 4 odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby a naďalej vykonáva činnosť, ktorá je predmetom

dane v tuzemsku.

Zdaniteľná osoba je povinná oznámiť daňovému úradu skutočnosť, že prestala spĺňať status zahraničnej osoby, do desiatich dní odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby. V oznámení uvedie deň, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby, a adresu sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava v tuzemsku.

Ak zdaniteľná osoba registrovaná podľa § 5 zákona o DPH prestane spĺňať status zahraničnej osoby (napr. z dôvodu, že si v SR zriadila prevádzkareň v zmysle § 4 ods. 5 zákona o DPH, prípadne došlo k presunu sídla do SR alebo k zmene bydliska) a naďalej vykonáva v tuzemsku činnosť, ktorá je predmetom dane, považuje sa táto zdaniteľná osoba za osobu, ktorá je registrovaná podľa § 4 zákona o DPH, odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby, a to aj vtedy, ak **ešte nemá vydané zmenené osvedčenie o registrácii pre DPH**. Táto osoba je platiteľom dane od pôvodného dňa, kedy jej bolo vydané osvedčenie o registrácii pre DPH podľa § 5 zákona o DPH, ale za platiteľa dane registrovaného podľa § 4 zákona o DPH sa považuje odo dňa, keď prestala spĺňať status zahraničnej osoby.

Daňový úrad **nevykoná zmenu v registrácii a nevydá zmenené osvedčenie o registrácii pre DPH** na základe podaného oznámenia len v prípade, ak nie sú splnené podmienky pre vykonanie zmeny stanovené v § 6a ods. 1 zákona o DPH, t. j. ak je preukázané, že táto osoba nenadobudla status osoby usadenej v tuzemsku.

Podľa § 6a ods. 2 zákona o DPH, ak zdaniteľná osoba spĺňa podmienky na registráciu podľa § 5 a je registrovaná podľa § 4, považuje sa za platiteľa registrovaného podľa § 5 odo dňa, keď prestala mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava; túto skutočnosť je **povinná oznámiť daňovému úradu do desiatich dní odo dňa, keď prestala mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava**.

Zmena registrácie z § 4 zákona o DPH na registráciu podľa § 5 zákona o DPH sa vykoná vtedy, ak zdaniteľná osoba prestane spĺňať status osoby

usadenej v SR. Môže to byť z dôvodu, že prevádzkareň zriadená v tuzemsku v zmysle § 4 ods. 5 zákona o DPH prestane spĺňať kritériá prevádzkarene pre účely registrácie, prevádzkareň sa zruší alebo dôjde k zmene sídla spoločnosti mimo SR a spĺňa podmienky na registráciu pre daň podľa § 5 zákona o DPH, t. j. ak táto osoba, ktorá nadobudla status zahraničnej osoby, **bude v tuzemsku vykonávať činnosť, z ktorej je povinná platiť DPH.**

Táto osoba je platiteľom dane, odkedy bola pôvodne registrovaná podľa § 4 zákona o DPH, pričom sa považuje za platiteľa dane registrovaného pre daň podľa § 5 zákona o DPH odo dňa, keď prestala spĺňať status osoby usadenej v tuzemsku, a to aj vtedy, ak ešte nemá vydané zmenené osvedčenie o registrácii pre DPH.

Zdaniteľná osoba je povinná oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu (podľa adresy sídla alebo prevádzkarene) zmenu v registrácii z § 4 na registráciu podľa § 5 zákona o DPH **v lehote do 10 dní odo dňa, keď prestala mať v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava,** t. j. keď prestala spĺňať status osoby usadenej v tuzemsku.

Pre vykonanie zmeny registrácie z § 4 na § 5 zákona o DPH by mal platiteľ dane preukázať, že naďalej bude vykonávať v SR činnosť, ktorá je predmetom dane, z ktorej je povinný platiť DPH v SR, napr. podľa § 69 ods. 1 zákona o DPH.

Ak by zdaniteľná osoba neusadená v tuzemsku vykonávala v tuzemsku len činnosť, pri ktorej sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti na príjemcu, v tom prípade zmenu registrácie z § 4 na registráciu podľa § 5 daňový úrad nevykoná a zruší registráciu pre daň podľa § 4 v zmysle § 81 zákona o DPH.

§ 7

(1) Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred nadobudnutím tovaru, ktorým celková hodnota tovaru bez dane nadobudnutého z iných členských štátov dosiahne

v kalendárnom roku 14 000 eur.

(2) Žiadosť o registráciu pre daň môže podať osoba podľa odseku 1 aj v prípade, ak hodnota tovaru bez dane nadobudnutého z iných členských štátov nedosiahla v kalendárnom roku 14 000 eur.

(3) Daňový úrad je povinný osobu podľa odsekov 1 a 2 registrovať pre daň, vydať jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť jej identifikačné číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň.

[Dňom **1. júla 2021 v § 7 ods. 3 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak zdaniteľná osoba má identifikačné číslo pre daň na účely uplatňovania osobitnej úpravy podľa § 68b ods. 2, daňový úrad jej pridelí to isté identifikačné číslo pre daň.“]**

(4) Žiadosť o registráciu pre daň sa nepodáva, ak je zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7a.

Komentár k § 7

Registrácia z dôvodu nadobúdania tovaru

Ustanovenie § 7 zákona o DPH vymedzuje osoby, ktoré majú povinnosť požiadať o registráciu pre daň, ale nenadobudnú štatút platiteľa dane.

Ide o osoby, ktoré pri nadobudnutí tovaru z iného členského štátu **budú mať povinnosť platiť daň v tuzemsku z nadobudnutia tovaru,** avšak na rozdiel od osôb, ktoré sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty, nebudú mať tieto osoby právo na odpočítanie dane z nadobudnutia tovaru.

Nadobudnutím tovaru v tuzemsku z iného členského štátu sa rozumie nadobudnutie práva nakladať ako vlastník s huteľným hmotným majetkom odoslaným alebo prepraveným nadobúdateľovi dodávateľom alebo nadobúdateľom, alebo na ich účet do tuzemska z iného členského štátu.

O nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu pre účely registrácie pre daň podľa § 7 zákona o DPH ide vtedy, ak:

— **nadobúdateľom je zdaniteľná osoba ale-**

■ Zákon č. 222/2004 Z. z.

bo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou,

– **dodávateľom je osoba identifikovaná pre daň v inom členskom štáte**, ktorá dodala tovar za protihodnotu nadobúdateľovi v tuzemsku.

Registračnú povinnosť má:

– **zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom dane v tuzemsku a nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu**, a to pred nadobudnutím tovaru, ktorým dosiahne celkovú hodnotu tovaru bez dane 14 000 eur v kalendárnom roku,

Zdaniteľnou osobou, ktorá nie je platiteľom dane, sa rozumie podnikateľ, ktorý sa neregistroval pre daň z dôvodu, že nedosiahol obrat pre registráciu podľa § 4 zákona o DPH a neregistroval sa ani dobrovoľne.

– **právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou** a ktorá nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu, a to pred nadobudnutím tovaru, ktorým dosiahne celkovú hodnotu tovaru bez dane **14 000 eur** v kalendárnom roku.

Právnickou osobou, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, sa rozumie taká osoba, ktorá nie je založená alebo zriadená s cieľom podnikania (rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, nadácie, politické strany...).

Žiadosť o registráciu pre daň sa podáva na rovnakom tlačive, aké predkladá zdaniteľná osoba, ktorá sa registruje podľa § 4 zákona o DPH. O registrácii pre daň podľa § 7 zákona o DPH vydá príslušný daňový úrad nadobúdateľovi osvedčenie a prideliť identifikačné číslo pre daň. **Pridelené identifikačné číslo pre daň bude nadobúdateľ používať pri objednávaní tovarov z iných členských štátov.**

Osoba, ktorá sa registruje pre daň podľa tohto ustanovenia, je povinná platiť daň z nadobudnutia tovaru v tuzemsku z iného členského štátu, ale nemá nárok na odpočítanie dane. Registráciou pre daň podľa § 7 zákona o DPH sa nadobúdateľ nestáva platiteľom dane.

Žiadosť o registráciu pre daň z titulu nadobudnutia tovaru z iného členského štátu môže byť podaná aj v prípade, ak hodnota tovaru bez dane

nadobudnutého z iných členských štátov nedosiahne v kalendárnom roku 14 000 eur.

Ak sa teda nadobúdateľ rozhodne, že bude zdaňovať nadobudnutie tovaru pred dosiahnutím hodnoty 14 000 eur, toto **svoje rozhodnutie oznámi písomne daňovému úradu pri podaní žiadosti o registráciu pre daň** podľa § 7 zákona o DPH. Nadobudnutie tovaru bude potom zdaňovať najmenej po dobu dvoch kalendárnych rokov.

Miestne príslušný daňový úrad bude registrovať nadobúdateľa ku dňu, ku ktorému požiada o registráciu. Daňový úrad však nebude registrovať nadobúdateľa so spätným dátumom, t. j. registrácia nemôže byť vykonaná pred dátumom podania žiadosti o registráciu na daňovom úrade.

§ 7a

(1) Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, je príjemcom služby od zahraničnej osoby z iného členského štátu, pri ktorej je povinná platiť daň podľa § 69 ods. 3, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred prijatím služby; žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7.

(2) Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom a ktorá má v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, dodáva službu, pri ktorej je miesto dodania podľa § 15 ods. 1 v inom členskom štáte a osobou povinnou platiť daň je príjemca služby, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred dodaním služby; žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7.

(3) Daňový úrad je povinný osobu podľa odseku 1 alebo 2 registrovať pre daň, vydať jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť jej identifikačné číslo pre daň najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň.

[Dňom 1. júla 2021 v § 7a ods. 3 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarka]

a pripájajú sa tieto slová: „ak zdaniteľná osoba má identifikačné číslo pre daň na účely uplatňovania osobitnej úpravy podľa § 68b ods. 2, daňový úrad jej prideliť to isté identifikačné číslo pre daň.“]

Komentár k § 7a

Registrácia z dôvodu cezhraničných služieb v rámci EÚ

• Prijatie služby slovenským podnikateľom od platiteľa z iného členského štátu

Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom dane, je príjemcom služby od zahraničnej osoby z iného členského štátu, pri ktorej je povinná platiť daň podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred prijatím služby.

Žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7 zákona o DPH.

Zdaniteľná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň pred prijatím služby, ktorej miesto dodania je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH v tuzemsku.

Povinnosť podať žiadosť o registráciu sa na zdaniteľnú osobu vzťahuje v prípade, ak sú súčasne splnené tri podmienky:

- služba má byť dodaná zahraničnou osobou so sídlom, miestom podnikania, prevádzkarňou alebo bydliskom v inom členskom štáte,
- miesto dodania služby je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH v tuzemsku,
- príjemca služby je osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH.

Zdaniteľná osoba nie je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň v prípade:

- ak prijíma službu s miestom dodania v tuzemsku podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH dodanú zahraničnou osobou so sídlom, miestom podnikania, prevádzkarňou alebo bydliskom v treťom štáte,
- ak zdaniteľná osoba prijíma službu s miestom dodania v tuzemsku podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH, ktorá je oslobodená od dane (v tomto prípade nie je osobou povinnou platiť daň).

? Príklad

Oprava vykonaná poľským platiteľom pre slovenského podnikateľa

Fyzická osoba – podnikateľ, ktorý nie je registrovaný pre DPH, si objedná opravu stroja u poľského platiteľa registrovaného pre DPH v Poľsku. Miestom dodania služby podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH je miesto, kde má podnikateľ, ktorému je služba dodaná, sídlo alebo miesto podnikania, t. j. SR (a to bez ohľadu na to, kde je fyzicky oprava vykonávaná). Osobou povinnou platiť daň je podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH príjemca služby – slovenský podnikateľ. Pred prijatím služby je podnikateľ povinný podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre DPH tak, aby v čase dodania služby mal pridelené IČ DPH. Poľský podnikateľ vykonanú opravu fakturuje bez DPH a dodanie služby vykáže v súhrnnom výkaze, ktorý podá v Poľsku.

• Dodanie služby slovenským podnikateľom platiteľovi do iného členského štátu

Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom a ktorá má v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkarňu, bydlisko alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, dodáva službu, pri ktorej je miesto dodania podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH v inom členskom štáte a osobou povinnou platiť daň je príjemca služby, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred dodaním služby.

Žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7 zákona o DPH.

Zdaniteľná osoba je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred dodaním služby s miestom dodania v inom členskom štáte. Dodanie služby s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, je zdaniteľná osoba povinná vykázat v súhrnnom výkaze.

Zdaniteľná osoba nie je povinná registrovať sa pre daň, ak:

- dodá službu zahraničnej osobe so sídlom, miestom podnikania, prevádzkarňou alebo